

Augu pase

Augu pase ir **oficiāla etiķete**, kura nepieciešama, lai augus, augu produktus un citus objektus **pārvietotu, t.sk. izplatītu Eiropas Savienības teritorijā** un kura apliecina, ka:

- augi, t.sk. noteiktas sēklas, ir brīvas no **Eiropas Savienības karantīnas organismiem**,
- augi, t.sk. noteiktas sēklas, ir brīvas no **Savienībā reglamentētiem nekarantīnas organismiem** vai tādu organismu izplatīšanas līmenis nepārsniedz pieļaujamo līmeni.

Saskaņā ar Augu veselības regulas¹ 88.pantu, sēklām augu pase var būt pievienota uz iepakojuma: maisa, sīkpaciņas vai kastes, kurā atrodas sīkpaciņas.

Augu pase atpazīstama visās Eiropas Savienības dalībvalstīs. **Augu pasei jābūt taisnstūrveida vai kvadrātveida formā.** Obligāti norādāmā informācija: **ES karogs - kreisajā stūrī un labajā pusē uzraksts „Augu pase”** nacionālajā un angļu valodā, burtu apzīmējumi A, B, C un D paskaidroti augu pasu paraugā. Konkrēts lielums vai izmērs augu pasei nav noteikts, bet informācijai uz augu pases jābūt **labi salasāmai**. Informācijai augu pasē ir jābūt **skaidri nošķirtai** (nodalītai ar robežlīniju) **no jebkuras citas informācijas** (arī attēliem).

	Augu pase/Plant passport
A <i>Helianthus annuus</i>	
B LV- LV1234567 pārfasētāja reģistrācijas Nr.	
C XX-YY1234 izsekojamības kods	
D SE Izcelsmes valsts ISO kods	

C - izsekojamības kods, ko piešķir Latvijā drukātajām augu pasēm, veido:

XX- tā veģetācijas perioda gada pēdējie divi cipari, kad veikta augu pārbaude, vai gada, kad augu pase ir izsniegta, pamatojoties uz piegādātāja saņemto augu pasi (šādos gadījumos augu pārbaude netiek veikta);

YY- VAAD piešķirtais reģistrētajam profesionālajam operatoram augu pasu drukātāja kods (augu pasēm, kuras izsniedz VAAD to nenorāda);

1234 - kārtas numurs augu pasu uzskaites žurnālā. Kārtas numuru var veidot unikāls piegādātāja numurs, nedēļas numurs vai citādi veidota informācija, kura nodrošina sēklas atpakaļizsekojamību. Tas nozīmē, ka pēc augu pases izsekojamības koda, sēklas pārfasētājs, sainotājs vai izplatītājs var atklāt, kā tika veidota jauna partija - no kura audzētāja vai piegādātāja, no kuras partijas (nedēļa, ieviešanas laiks), ar kādu partijas numuru konkrētās sugas augi ir ienākuši un uz kurieni tālāk tika piegādāti.

¹Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/2031 (2016. gada 26. oktobris) par aizsardzības pasākumiem pret augiem kaitīgajiem organismiem, ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 228/2013, (ES) Nr. 652/2014 un (ES) Nr. 1143/2014 un atceļ Padomes Direktīvas 69/464/EEK, 74/647/EEK, 93/85/EEK, 98/57/EK, 2000/29/EK, 2006/91/EK un 2007/33/EK

Augu pase pārfasētai sēklai

Gadījumos, kad Latvijas uzņēmumā pārfasēšanai tiek piegādāta sēkla no cita Latvijas uzņēmuma vai citas ES dalībvalsts, iepakojuma vienībai (sēklu maisiem vai kastei, kurā atrodas sēklu maisi) jābūt pievienotai augu pasei.

Ja Latvijas uzņēmums sēklu pārfasē, nepieciešams pievienot jaunizveidotai partijai augu pases, kur Latvijas uzņēmums norāda savu VAAD reģistrētā profesionālā operatora reģistrācijas numuru un piešķirto drukātāja kodu, bet augu pasē aiz burta D norāda sēklu izcelsmes valsti. Šāda augu pase var būt uzdrukāta uz sēklu paciņas, pievienota kā uzlīme uz sēklu paciņas vai uzlīme uz kastes, kurā ir sīkpaciņas, kā arī var būt uzdrukāta uz kastes.

Sagatavojot sēklu vai sēklu maisījumu, kurā iekļauta fitosanitārajai kontrolei pakļautā sēklu suga, piemēram, lucerna, iepakojumam jāpievieno augu pase. Augu pasi var iekļaut maisījuma etiķetē, augu pases informāciju nepārprotami atdalot no etiķetes informācijas vai augu pasi pielīmējot maisam. Šajā augu pasē aiz burta A norāda botānisko nosaukumu - *Medicago sativa*. Aiz D burta augu pasē norāda tieši lucernas izcelsmes valsti.

Ja maisījumā ir vairākas fitosanitārajai kontrolei pakļautās sugas un izcelsmes valsts ir viena, tad augu pasē aiz burta A norāda visu sēklu botāniskus nosaukumus. Ja izcelsmes valstis ir dažādas, tad tiek pievienotas vairākas augu pases, katrā no tām norāda informāciju par konkrētās sēklas nosaukumu un izcelsmes valsti.

Augu pase, sadalot sēklu partiju pa veikaliem

Lai ievesto no cita Latvijas uzņēmuma vai citas ES valsts sēklu izplatītu citiem profesionāliem audzētājiem vai tirgotājiem (t.sk. veikalam) (turpmāk – profesionālais operators), sēklai ir nepieciešams pievienot augu pases.

Ja sēkla tiek izplatīta oriģinālajos iepakojumos, kuriem ir pievienota augu pase, jaunas augu pases nav nepieciešamas, sēklas ievedējs glabā pavaddokumentus. Augu pasu informācija atsevišķi nav jāglabā.

Ja sēkla tiek izplatīta oriģinālajos iepakojumos, kuriem nav pievienota augu pase (no piegādātāja sēkla tika saņemta ar augu pasi, kura tika pievienota lielajam iepakojumam, piemēram, kastei), vai liels sēklu iepakojums (piemēram, maiss) tiek sadalīts mazākajos, ir nepieciešams pievienot jaunas augu pases. Jaunajās augu pasēs norādīts sēklu izplatītāja reģistrācijas numurs Profesionālo operatoru oficiālajā reģistrā un izcelsmes kodā iekļauts unikālais VAAD piešķirtais drukātāja kods.

Augu pases iegūšanas procedūra sēklu pārfasētājiem, saiņotājiem un izplatītājiem

Lai fitosanitārai kontrolei pakļautai sēklai vai sēklu maisījumiem pievienotu jaunu augu pasi, ir nepieciešams:

1.būt reģistrētam VAAD uzturētājā Profesionālo operatoru oficiālajā reģistrā.

Ja uzņēmums jau ir reģistrēts VAAD Sēklaudzētāju un sēklu tirgotāju reģistrā, atkārtoti Valsts augu aizsardzības dienesta informācija par noteikto sugu sēklu pārvietošanu Eiropas Savienībā, 2022.gads

nav jāreģistrējas, bet jāinformē Augu karantīnas departamentu **par** Profesionālo operatoru oficiālajā reģistrā **reģistrācijas numura piešķiršanas nepieciešamību, norādot reģistrācijas numuru Sēklu un sēklu tirgotāju reģistrā sūtot vēstuli un aizpildītu Deklarāciju fitosanitārai kontrolei, kas parakstīta ar drošu elektronisku parakstu uz e-pasta adresi: akd@vaad.gov.lv**. Šo iesniegumu un deklarāciju persona var iesniegt gan reģionālajā nodaļā gan atsūtīt pa pastu. Šajā gadījumā valsts nodeva nav jāmaksā. Deklarāciju fitosanitārai kontrolei var atrast VAAD tīmekļvietnē: <https://www.vaad.gov.lv/lv/pakalpojumi/fitosanitara-uzraudziba>

Ja uzņēmums nav reģistrēts Sēklaudzētāju un sēklu tirgotāju reģistrā, tad lai reģistrētos Profesionālo operatoru oficiālajā reģistrā, jāiesniedz VAAD šādi dokumenti:

- iesniegums reģistrācijai;
- deklarācija fitosanitārajai kontrolei un
- jāsamaksā valsts nodeva 7,11€.

2. iesniegt iesniegumu (brīvā formā) adresētu **VAAD par atļaujas piešķiršanu pašiem drukāt augu pases**. Iesniegumam **pievienot augu pasi (es)**, kādas plāno drukāt.

VAAD reģionālās nodaļas inspektors dodas pārbaudē, lai noskaidrotu uzņēmumā esošo situāciju. Inspektors novērtē:

- vai fitosanitārai kontrolei pakļauto sugu sēkla ienāk uzņēmumā ar augu pasēm,
- kā reģistrētais operators spēj nodrošināt sēklu atpakaļizsekojamību.

3. Ja reģistrētā persona spēj nodrošināt normatīvajos aktos par augu karantīnu minētās prasības un augu pases paraugs atbilst prasībām, **VAAD reģionālais vadītājs pieņem lēmumu par atļaujas piešķiršanu** reģistrētajam profesionālajam operatoram **drukāt augu pasi, piešķir unikālo augu pasu drukātāja kodu un apstiprinās attiecīgā veida augu pases paraugu (us)**.

4.Lai nodrošinātu atpakaļizsekojamību, reģistrētajam profesionālajam operatoram, ir jāglabā šāda informācija:

- profesionālais operators, no kura sēkla ir iegādāta un saņemto augu pasu informācija (ja oriģinālie sēklu iepakojumi ar augu pasēm tiek piegādāti profesionālajam audzētājam, augu pases informācija nav jāglabā);
- profesionālais operators, kam piegādāta sēkla un pievienoto augu pasu informācija;
- ja veidoti sēklu maisījumi, tad glabā informāciju par to, no kuras partijas ar kādu augu pasi tika veidota jaunā sēklu maisījuma partija, un jaunās augu pases izsekojamības kods.

Šī informācija var būt glabāta pie pavaddokumentiem, vai augu pases žurnālā, tai ir jābūt pieejamai VAAD inspektora pārbaudes laikā.

VAAD inspektors gada laikā veiks vismaz vienu pārbaudi. Izvērtējot fitosanitāro risku, inspektors var veikt papildus pārbaudes.